

På jakt efter guld i Sibirien år 1917

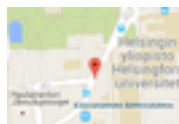
Fotografier från den finländska geologiska expeditionen till Urjanhaj år 1917.

De lokala guiderna under expeditionen i Urjanhaj 1917 - Mitka Hlebnikov och en tuvansk pojke, som kände till alla skogsstigar och flodövergångar. 9.8 1917. Foto Gunnar Pehrman.

Utställningen pågår från den 11.1 till den 28.1 2016.

Välkommen på vernissage 13.1 2016 kl. 17-20

På Kulturkontakt Nord, Kajsaniemigatan 9. Helsingfors

Utställningen består av fotografier som bevarats från expeditionen till Urjanhaj år 1917. Vi bjuder också på tuvans musik och tilltugg. Evenemanget ordnas av Sjundby traditionsförening rf. För mer info se www.sjundby.fi eller Sjundby traditionsförening på Facebook (öppen grupp)

På jakt efter guld i Sibirien 1917

Sommaren 1917 var det autonoma storfurstendömet Finland en del av Ryssland. Ryssland befann sig mellan två revolutioner. Februarirevolutionen hade fått tsaren att abdikera och en tillfällig regering styrde. På hösten skulle oktoberrevolutionen ge makten till kommunisterna och förändra Ryssland för alltid.

Urjanhaj var ett land i södra Sibirien. Fram till år 1911 var det en del av det manchuriska riket. År 1914 gjorde Ryssland Urjanhaj till ett protektorat. Samma år fick Urjanhaj en ny huvudstad som fick heta Belotsarsk, den vita tsarens stad. Idag heter staden Kyzyl. Den ligger vid sammanflödet av floderna Bei-Khem och Kha-Khem. Dessa två floder bildar tillsammans Jenisej (Ulug-Khem på tuvanska), som är den största floden som rinner ut i Norra ishavet. Efter 1917 fick Urjanhaj en kort självständighet som folkrepubliken Tannu-Tuva. Landet gick med i Sovjetunionen 1944.

Idag är Tuva en del av Ryssland, med en befolkning på 320 000. Till storleken är Tuva ungefär hälften av Finland, 168 km². Mer än 80 procent av befolkningen består av etniska tuvaner som talar tuvanska. Den finländska expeditionen kallade tuvanerna för sojoter.

Det tuvanska språket är besläktat med det turkiska. De officiella religionerna i Tuva är shamanism och buddhism. Den finländska expeditionen lyckades genomföra en geologisk undersökning av Urjanhaj, trots den politiska situationen år 1917. Ernst Håkan Kranck, en av expeditionens medlemmar, förklarade i sin bok « Den stora Urjanchai-expeditionen 1917:

Det var år 1917. Världskriget pågick för fullt, och det ryska kejsardömet höll på att falla samman. Finland hade än så länge genomlevt kriget lättare än de flesta länder i Europa. Så när som på en

ganska kännbar brist på livsmedel levde man här relativt normalt, men det stod klart för de flesta, att vi gick mot en kris.

På affärslivet hade kriget som vanligen är fallet dels verkat hämmande, dels överstimulerande, det senare i synnerhet för den del som sysslade med krigsleveranser. I motsats till förhållandena efter andra världskriget existerade åren 1914 - 1918 ingen kontroll av krigsförtjänster och inte heller av den genom varubrist och sedelöverflöd skapade inflationen. Enorma krigsvinster lagrades upp och smalt bort som snö i solsken, då möjligheterna att placera kapital inflationsfritt var högst begränsade. Få av de rikedomar, som skapades under denna tid, överlevde kriget. Försöken att placera krigsprofiter på ett lönsamt sätt antog många former, och en av dem var "Den stora Urjanchai-expeditionen".

Detta företag kom till i tanken på att investera överskottskapital i mineralprospektering och gruvföretag i Sibirien. Idén var i sig själv god. Företagare från Finland hade förut skapat sig förmögenheter i Ryssland; men tidpunkten var onekligen väl sen.

Initiativtagaren till planen var vår berömda landsman, professor J.J. Sederholm. Han hade ett år tidigare gjort en resa till Ural på uppdrag av några finländska affärsmän, som ville ha expertutlåtande angående mineralkoncessioner där. Resan ledde visserligen inte till några praktiska resultat, men väckte hos Sederholm och hans uppdragsgivare tanken på att undersöka möjligheterna i Sibirien, där det ännu fanns gott om utrymme. För ändamålet grundades ett bolag som kallades A.B. Mineralkompaniet, vars direktör var konsul E. Åström från Uleåborg. På inrådan främst av dr Helge Backlund, en kännare av Sibiriens geologi, valdes Urjanchai som mål för färden. Intresset för denna trakt hade också väckts genom skildringar av norrmannen Örjan Olsen, som 1914 hade lett en etnografisk expedition till denna ganska lite kända del av Asien. Namnet Urjanchai finns inte på moderna kartor. Landet heter i dag Tannu Tuva och utgör området kring Jenissej-flodens källor mellan det egentliga Sibirien och Mongoliet.

På Minusinska stäppen.

Utställningen är sammanställd av Sjundby traditionsförening: Carl-Johan Lindén, Victoria Peemot, Ingrid Svanfeldt och Eva Nordenswan-Lindén.

[Mer info](#)

http://www.sjundby.fi/sve/urjanhajexpeditionen_1917/

Kontakter: ingrid.svanfeldt@iki.fi, sjundby@gmail.com Ingrid Svanfeldt: 040-5872797